

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2022

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Przasnyszu na 2022 rok, zwany dalej „Programem”, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności poprzez:

- a. tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- b. działalność wychowawczą i informacyjną,
- c. ograniczanie dostępności do alkoholu,
- d. leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu,
- e. zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
- f. przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Program opiera się na rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz diagnozie problemów społecznych z terenu miasta, przeprowadzonej w roku 2019 i jest kontynuacją zadań realizowanych w mieście w ostatnich latach.

Diagnoza problemów społecznych została przeprowadzona w celu przedstawienia wybranych problemów społecznych dotyczących Miasto Przasnysz w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców, dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób pracujących w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwiła:

- Rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców miasta, ich opinii i postaw względem wybranych problemów społecznych,
- Zapoznanie się z problemami uczniów w zakresie postaw i doświadczeń związanych z zagrożeniem alkoholem, narkotykami, papierosami oraz przemocą rówieśniczą lub domową, a także oceny poczucia bezpieczeństwa wśród wybranych osób,
- Poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych związanych z wykonywanym przez nich zawodem, w szczególności sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2021 roku przy współpracy z innymi instytucjami zrealizowała następujące projekty skierowane przede wszystkim do dorosłych, młodzieży i dzieci z problemem alkoholowym i zagrożonych wykluczeniem społecznym:

- „Turniej online” – zorganizowanie 3 turniejów online na platformie www.gamre.pl. Zajęcia były nauką o zdrowej rywalizacji, że należy przestrzegać ustalonych zasad. Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży pozbawionej aktywności fizycznej przez zaistniałą sytuacją związaną z Covid – 19.
- „Przasnyska Akademia Darta” – zorganizowanie pozalekcyjnych zajęć treningowych i przeprowadzenie turnieju darta, przy współpracy Ośrodka Sportu i Rekreacji w Przasnyszu.
- „Piknik rodzinny” oraz „Rodzinny event kulinarny” – dwa pikniki rodzinne integrujące pokolenia, promujące zdrowy styl życia.

STRATEGICZNE CELE PROGRAMU

1. Promowanie i wdrażanie programów profilaktycznych (programy rekomendowane) skierowanych do dzieci, młodzieży, wychowawców i rodziców, mających na celu opanowanie konkretnych umiejętności wychowawczych w kontekście zagrożeń związanych z obniżaniem się wieku inicjacji alkoholowej a w konsekwencji podejmowania przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych (używania i nadużywania alkoholu, agresji, przemocy rówieśniczej).
2. Poszerzanie wiedzy młodych i dorosłych mieszkańców Przasnysza na temat szkodliwości picia alkoholu oraz dostępnych form pomocy dla osób pijących szkodliwie oraz osób uzależnionych i ich rodzin, w drodze działań informacyjno-edukacyjnych.
3. Wspieranie zdrowych form spędzania wolnego czasu przez dorosłych, dzieci i młodzież działań profilaktycznych, promujących trzeźwy i bezpieczny styl życia.
4. Prowadzenie lub wspieranie działań skierowanych do dzieci i młodzieży oraz dorosłych z rodzin z problemem alkoholowym, zagrożonych wykluczeniem społecznym, takich jak: pikniki, zajęcia kulinarne, wydarzenia kulturalne, koncerty, seanse filmowe, zabawy choinkowe, pozalekcyjne zajęcia sportowe, turnieje sportowe, rajdy, konkursy. Prowadzone projekty mają kształtować postawy wolne od używek i przemocy, zachęcić do prowadzenia zdrowego trybu życia, gry fair play, integracji oraz zachęcać do aktywnego spędzania wolnego czasu.
5. Wspieranie idei reintegracji zawodowej i społecznej osób dotkniętych problemem alkoholowym, a także rodzin osób dotkniętych problemem alkoholowym.
6. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie programów oraz innych działań podejmowanych przez placówki interwencyjne, pomocowe, i terapeutyczne na rzecz osób uzależnionych od alkoholu.
7. Kontrolowanie rynku napojów alkoholowych.

OPERACYJNE CELE PROGRAMU

1. Ograniczenie skali występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży. programy profilaktyczne rekomendowane.
2. Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Zapewnienie pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i postrehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, członków ich rodzin oraz osób doznających przemocy – w związku z uzależnieniem lub nadużywaniem alkoholu.

4. Poprawa sytuacji społecznej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem z powodu problemów związanych z uzależnieniem i przemocą.
5. Modyfikacja postaw społecznych wobec niepożądanych zjawisk poprzez prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
6. Zapewnienie oferty pomocowej poprzez wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i fundacji oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, innych uzależnień oraz przemocy domowej.
7. Ograniczenie naruszania prawa i modyfikacja postaw społecznych wobec naruszeń przepisów określonych w art. 13¹ (reklama i promocja napojów alkoholowych) i art. 15 (m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom do 18 lat) ustawy.
8. Poszerzanie kompetencji pracowników oświaty, pomocy społecznej, administracji samorządowej, służby zdrowia, Policji, wymiaru sprawiedliwości, organizacji pozarządowych, członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i zespołów realizujących program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz liderów grup samopomocowych i środowisk lokalnych w zakresie oddziaływań profilaktycznych, znajomości prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych oraz umiejętności psychospołecznych.
9. Ograniczenie występowania zjawiska kierowania pojazdami w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem innych środków psychoaktywnych.

ZADANIA PROGRAMU

- I. Zwiększenie świadomości, dostępności oraz jakości oferowanej pomocy dla osób współuzależnionych, DDA, osób doświadczających przemocy w związku z problemem alkoholowym i osób, które pod wpływem alkoholu stosują przemoc oraz poprawa funkcjonowania tej grupy.**
 1. Prowadzenie edukacji społecznej nt. zjawiska przemocy w rodzinie (kampanie, ulotki, informacje i artykuły w lokalnej prasie).
 2. Finansowanie szkoleń dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i rozwiązywania problemów alkoholowych.
 3. Prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty” w Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
 4. Upowszechnianie informacji nt. prowadzonych na terenie miasta oddziaływań kierowanych do osób pijących szkodliwie, uzależnionych od alkoholu, osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz stosujących przemoc.
 5. Dofinansowanie warsztatów terapeutycznych dla osób współuzależnionych i DDA.
- II. Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu/uzależnienia.**
 1. Prowadzenie edukacji publicznej nt. działania alkoholu na organizm człowieka i ryzyka szkód wynikających z różnych wzorów picia (kampanie, ulotki, informacje i artykuły w lokalnej prasie).
 2. Prowadzenie działań edukacyjnych promujących abstynencję w ciąży.

III. Zwiększenie dostępności pomocy dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą.

1. Dofinansowywanie świetlicy opiekuńczo- wychowawczej, w tym finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych.
2. Dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
3. Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym.

IV. Poprawa funkcjonowania osób uzależnionych od alkoholu i osób pijących szkodliwie, w tym zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

1. Wspieranie działalności leczniczej i pozaleczniczej placówek ambulatoryjnych i stacjonarnych (w tym: doposażenie placówek, zakup materiałów edukacyjnych, dofinansowanie do szkoleń terapeutów itp.) świadczących usługi terapeutyczne.
2. Finansowanie szkoleń dla osób działających w MKRPA.
3. Wspieranie działalności środowisk abstynenckich.
4. Dofinansowanie obozów, warsztatów terapeutycznych i postterapeutycznych, zlotów abstynenckich itp. dla trzeźwiejących osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
5. Zakup potrzebnych materiałów, artykułów, wynajem sal potrzebnych do zorganizowania w/w działań.
6. Prowadzenie systematycznych działań w stosunku do osób uzależnionych, w celu podjęcia przez nich leczenia odwykowego.

V. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności, ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu poprzez wspieranie osób uzależnionych od alkoholu i osób współuzależnionych oraz motywowanie ich do konsekwentnego działania.
2. Współpraca z Komendą Powiatową Policji, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Leczenia Uzależnień, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkiem Leczenia Uzależnień oraz Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w w/w zakresie.

VI. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży.

1. Działania mające na celu zmniejszenie liczby młodzieży pijącej alkohol i upijającej się w tym:
 - a) Prowadzenie działań zwiększających świadomość młodzieży w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu, (przygotowanie różnych form edukacyjnych np. spektakle teatralne, seanse filmowe, koncerty, wystawy, pokazy)
 - b) wzmocnienie umiejętności kształtujących u młodego człowieka postawy abstynenckie.

2. Realizacja działań profilaktycznych w obszarze profilaktyki uniwersalnej kierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli i osób pracujących z nieletnimi (m.in. Profilaktyczna Gra Miejska).
3. Realizacja programów profilaktycznych w zakresie profilaktyki selektywnej i wskazującej adresowanych do grup podwyższonego i wysokiego ryzyka oraz młodych ludzi eksperymentujących z alkoholem.
4. Udzielanie konsultacji i wsparcia rodzicom, których dzieci piją alkohol.
5. Wdrażanie i upowszechnianie rekomendowanych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych.
6. Organizowanie działań promujących zdrowy styl życia (bez alkoholu) z uwzględnieniem pozalekcyjnych zajęć sportowych, kulturalnych w tym: turnieje sportowe, rajdy, wyjazdy na basen, olimpiady, pikniki okolicznościowe, zajęcia kulinarne, konkursy itp.
7. Zakup sprzętu, urządzeń i materiałów do prowadzenia zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
8. Edukacja publiczna w zakresie:
 - a) propagowania i współfinansowania lokalnych kampanii edukacyjno - informacyjnych związanych z uzależnieniami i przemocą; udział w kampaniach ogólnopolskich, wspieranie imprez bezalkoholowych: koncertów, happeningów, spektakli, seansów filmowych, pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, pikników itp.,
 - b) działań promujących trzeźwość i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci, młodzież i dorosłych oraz propagowanie zdrowego stylu życia (np. spotkania integracyjne przy muzyce).
 - c) wspieranie programów i działań opracowanych przez młodzież i skierowanych do grup rówieśniczych.
9. Działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych (współpraca z policją, Auto Moto Klubem „Rzemieślnik”, dystrybucja materiałów edukacyjnych).

VII. Zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat sposobów reagowania i uzyskania pomocy oraz wzmacnianie postaw abstynenckich wśród mieszkańców, wzmacnianie zasad społecznych oraz postaw osób dorosłych sprzeciwiających się picciu i nadużywaniu alkoholu przez dzieci i młodzież.

1. Upowszechnianie informacji nt. bazy pomocowej dla osób uzależnionych od alkoholu/pijących szkodliwie oraz kompetencji służb w tym zakresie.
2. Edukacja osób dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez młodzież.

VIII. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Pomoc organizacjom, instytucjom, stowarzyszeniom i osobom fizycznym, działającym na terenie miasta, które służą rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Wszystkie w/w podmioty mogą realizować zadania z „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” jeśli speł-

nią kryterium merytoryczne i formalne, i zapewniają profesjonalny poziom realizacji zadań programu.

2. Dofinansowywanie i wspieranie działalności instytucji, organizacji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych, placówek oświatowych i parafii a także jednostek organizacyjnych miasta w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy.
3. Wspieranie i propagowanie idei ruchów samopomocowych.
4. Pokrywanie kosztów wydawania opinii przez biegłych sądowych w sprawie stopnia uzależnienia od alkoholu.

IX. Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie naruszaniu przepisów ustawy.

1. Działania mające na celu ograniczenie zjawiska naruszania prawa związanego ze spożywaniem alkoholu w tym: prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu, zakłócania porządku publicznego, sprzedaży alkoholu nieletnim:
 - a) podejmowanie działań edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz przestrzegania prawa w zakresie niespożywania alkoholu w miejscach publicznych (np. artykuły w lokalnej prasie, ulotki, współpraca ze szkołami nauki jazdy).
 - b) współpraca z KPP w Przasnyszu w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.
 - c) prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.
 - d) zakup potrzebnych materiałów, artykułów, wynajem sal potrzebnych do zorganizowania w/w działań.
2. Kontrolowanie punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez upoważnionych przez Burmistrza Przasnysza członków Komisji, pod kątem przestrzegania przez przedsiębiorców zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ustawowych zakazów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonych w art. 15 ustawy.
3. Współpraca z organami ścigania w zakresie ujawniania sprawców przestępstw i wykroczeń określonych ustawą.
4. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i art.15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
5. Ograniczenie fizycznej dostępności alkoholu poprzez utrzymanie ustalonej liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta, przeznaczonych do spożycia w miejscu oraz poza miejscem sprzedaży.

ZAŁOŻENIA KOŃCOWE

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ciałem opiniującym, inicjującym i nadzorującym wykonanie Miejskiego Programu. W swojej pracy Komisja kieruje się merytorycznymi wskazówkami zawartymi w przewodnikach opracowanych przez właściwe Ministerstwa, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz diagnozę problemów społecznych wykonaną dla Miasta.
2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rekomenduje Burmistrzowi projekt wydatków z rozdziału 851-85154, opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wnioski o sfinansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań z Miejskiego Programu.

3. Realizacja Programu odbywa się we współpracy z instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami, fundacjami, osobami fizycznymi oraz placówkami oświatowymi, parafiami i jednostkami organizacyjnymi miasta, związanymi z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy.
4. Uzyskanie środków z Programu, powinno być poprzedzone przedstawieniem Komisji szczegółowych programów i preliminarzy projektowanych przedsięwzięć na wzorze oferty realizacji zadania publicznego – Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz.2057) *w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań* oraz Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz.2055) *w sprawie uproszczonego wzoru oferty i uproszczonego wzoru sprawozdania z realizacji zadania publicznego*. Informacja o możliwości składania ofert na realizację zadań publicznych z zakresu działania MKRPA, będzie podana przez Komisję na stronie internetowej Urzędu Miasta - www.bjp.przasnysz.um.gov.pl.
5. Realizatorzy Programu, którzy współpracują z Komisją systematycznie przez cały rok, składają sprawozdanie z wykonanych zadań wg wzoru znajdującego się w zakładce MKRPA na stronie internetowej UM. Sprawozdanie za rok 2022 należy przedłożyć do 31 stycznia 2023 r.
6. Przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracy tej Komisji otrzymuje za każde posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 16 % minimalnego wynagrodzenia, ustalonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
Członkowie MKRPA za udział w pracach tej Komisji, otrzymują za każde posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 9 % minimalnego wynagrodzenia, ustalonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.
7. Źródłem finansowania zadań są środki, które zapewnia Rada Miejska z budżetu miasta (szacunkowa kwota na rok 2022 – 380 000,00 zł.) pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1119). Szacunkowa kwota obejmuje między innymi:
 - a) dotację celową na zadania zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych – 185 000,00 zł.,
 - b) przeciwdziałanie narkomanii – 20 000,00 zł. (w tym 15 000,00 zł na dotacje)
 - c) dofinansowanie do działalności świetlicy opiekuńczo-wychowawczej „Promyk Jutrzenki” oraz dofinansowanie wypoczynku letniego dla uczestników świetlicy – ok 120 000,00 zł.
8. Burmistrz Przasnysza sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia wyznaczonych celów.
9. Burmistrz Przasnysza składa Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu, raz w roku, w sposób ustalony przez Radę.